

33. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2026.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 8. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Državnoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

**U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽITE SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2	
---	--

1. Koje dvije od navedenih država **nemaju** izlaz na jezero Tanganjika?

- a) Burundi b) Kongo, Demokratska Republika c) Ruanda d) Zambija e) Zimbabve

2	
---	--

2. Koje su dvije od navedenih morskih struja hladne?

- a) Agulhaska b) Benguelska c) Kanarska d) Karipska e) Somalska

2	
---	--

3. U koje su dvije od navedenih država šijiti većinsko stanovništvo?

- a) u Azerbajdžanu b) u Bahreinu c) u Jemenu d) u Libanonu e) u Siriji

2	
---	--

4. Koja se dva klimatska razreda **ne mogu** svrstati u tzv. šumske klime?

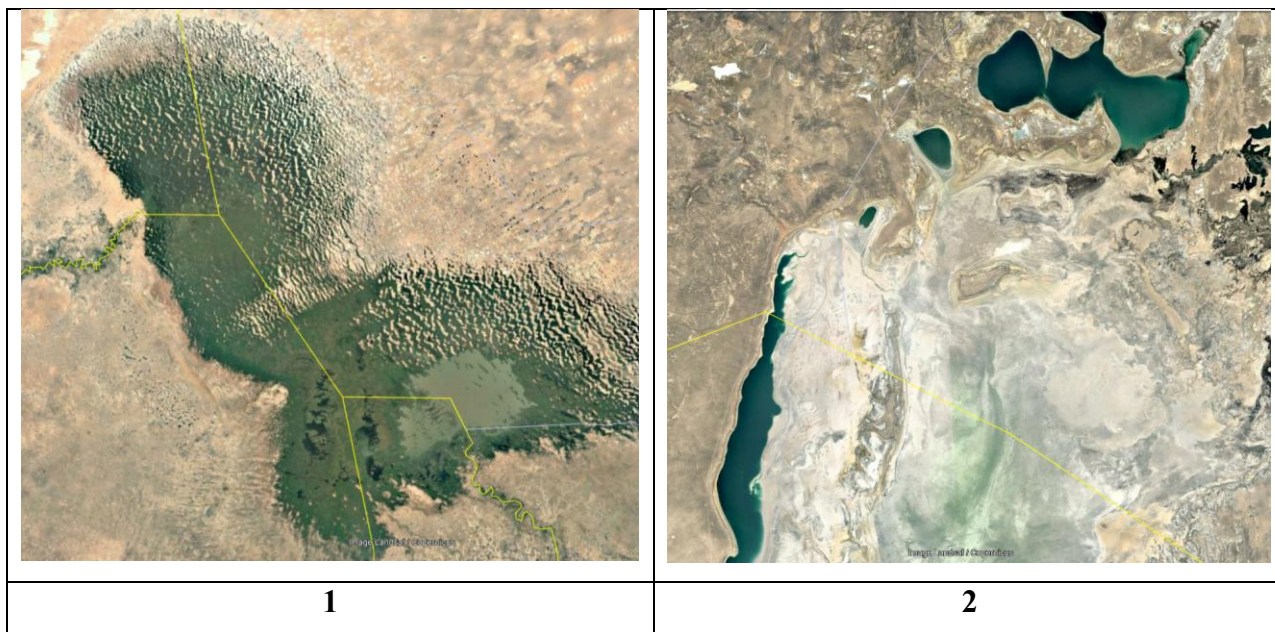
- a) A klime b) B klime c) C klime d) D klime e) E klime

2	
---	--

5. Koja su dva tipa klime karakteristična za najveći poluotok Republike Hrvatske?

- a) sredozemna klima s vrućim ljetom
b) sredozemna klima s toplim ljetom
c) umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetom
d) umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom
e) vlažna borealna (snježno-šumska) klima

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA
JEZERA.**



6. Koje je ime boćatoga jezera u srednjem dijelu Afrike, prikazanoga na fotografiji označenoj brojem 1? _____

Kojemu broju država pripada jezero prikazano na fotografiji označenoj brojem 1? _____

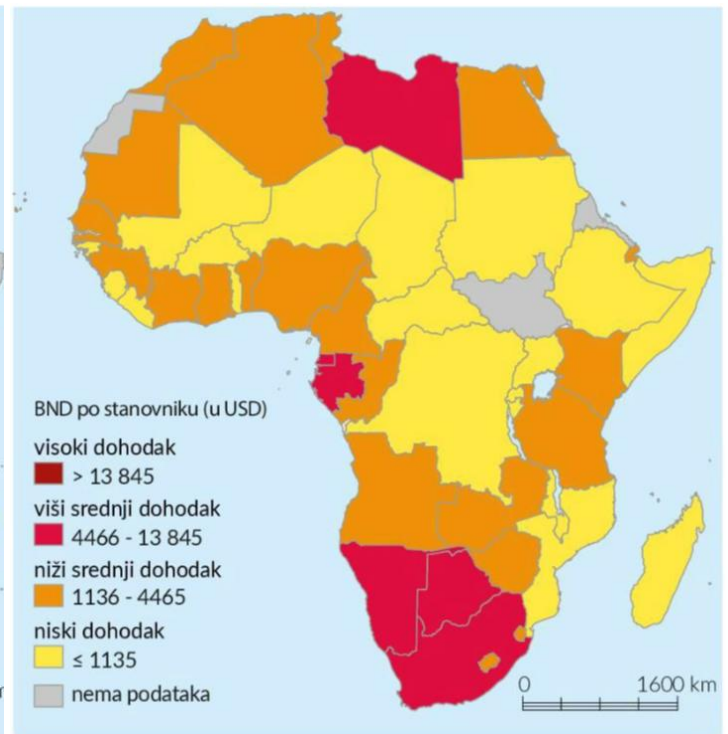
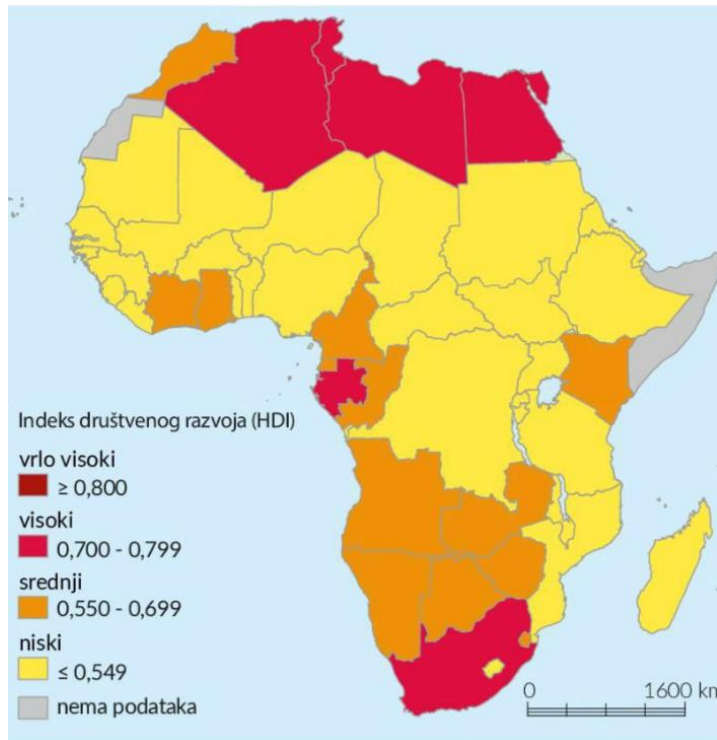
Koje je ime nekada jedinstvenoga azijskog jezera na području prikazanome na fotografiji označenoj brojem 2, a koje neki prevode kao „More otoka“? _____

Kojemu broju država pripada jezero prikazano na fotografiji označenoj brojem 2? _____

7. Koja su imena rijeka kojima se napajalo jezero prikazano na fotografiji označenoj brojem 2? _____ i _____

Koji je naziv tipa klime koji prevladava u područjima prikazanim na fotografijama označenima brojem 1 i brojem 2? _____

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA. U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CIJELOSTI ZAKRUŽITE ONE POJMOVE KOJI SU TOČNI.



2

8. U Africi je, prema priloženim geografskim kartama **6/7** država s **višim srednjim / nižim srednjim** dohotkom BND-a po stanovniku. Države za koje nema podataka o BND-u po stanovniku nalaze se u **dvjema/trima** regijama Afrike. Najdulja paralela prolazi kroz **2/3** skupine BND-a po stanovniku.

2

9. Brojčano je mjerilo obiju priloženih geografskih karata Afrike **1: 80 000 000 / 1: 8 000 000**. Obje karte ubrajamo u skupinu **topografskih/tematskih** karata. Dio Afrike za koji nema podataka o indeksu društvenog razvoja izlazi na **Atlantski/Tihi** ocean. Uz Alžir i Libiju, članica je OPEC-a i država s visokim HDI-jem **Egipat/Gabon**.

U SLJEDEĆEM SU TEKSTU TRI POGREŠNA POJMA. PRONAĐITE IH I PREPIŠITE U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU, UPIŠITE TOČNE POJMOVE.

3

10. Pozorno pročitajte tekst o Kini i postupite prema uputi za rješavanje zadatka.

Ime je nižeg dijela Kine smještenoga uz tihooceansku obalu uža ili vanjska Kina. U reljefu prevladavaju nizine s važnim kineskim rijekama, pobrđa i zavale. Prevladavaju vrlo plodna tla, posebice u dolini rijeke Huang He, podzoli, pogodna za intenzivnu poljoprivredu (riža, pšenica). Ta je rijeka spojena Velikim kanalom s rijekom Xi Jiang.

Pogrešan pojam	Točan pojam

3

11. Pozorno pročitajte tekst o Japanu i postupite prema uputi za rješavanje zadatka.

Japan je otočna država koju Japanci često nazivaju Nippon ili Nihon što znači država cvijeta trešnje. Gušće su naseljeni južni obalni dijelovi Honshua koji su pod utjecajem morske struje Oya-shio koja donosi toplije i vlažnije vrijeme. U Japanu se nalazi i najveći svjetski megalopolis čije je ime Tokio pojas i u kojemu živi oko 2/3 Japanaca.

Pogrešan pojam	Točan pojam

**U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽITE DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISOM
JEDNOGA BROJA I JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U
LIJEVOME STUPCU. DVA SE BROJA I DVA SLOVA NE MOGU POVEZATI.**

3

12. Povežite imena rijeka s njihovim specifičnostima i s državom kroz koje protječu.

_____ Niger	1. Asuanska brana	A. Angola
_____ Nil	2. ograničen turizam	B. Benin
_____ Zambezi	3. 4000 riječnih otoka	C. Malavi
	4. nalazišta nafte u delti	D. Sudan
	5. granica četiriju država	E. Togo

3

13. Povežite imena država s najbrojnim domorodačkim narodima i s dominantnom vjeroispovijesti tih država.

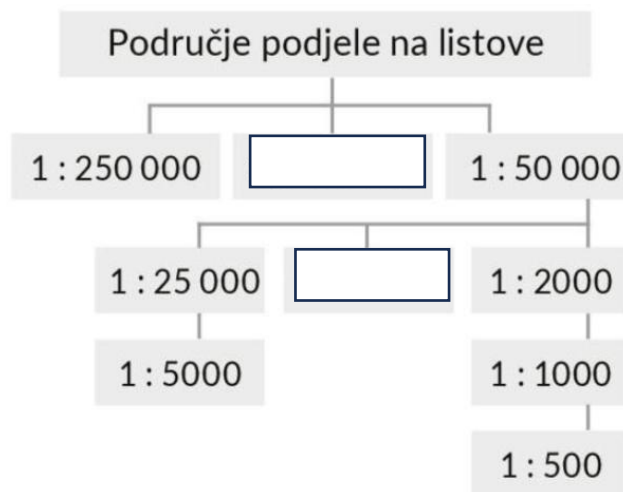
_____ Alžir	1. Berberi	A. hinduizam
_____ Bocvana	2. Beduini	B. islam
_____ Etiopija	3. Sani	C. protestantizam
	4. Massai	D. pravoslavlje
	5. Oromo	E. židovstvo

3

14. Povežite planete s opisom njihova položaja i s njihovim specifičnostima.

_____ Jupiter	1. dalje od Sunca od Pojasa asteroida	A. hidrosfera
_____ Merkur	2. dalje od Sunca od Kuiperovog pojasa	B. mjesec Titan
_____ Zemlja	3. u ravnini Kuiperovog pojasa	C. <i>Valles Marineris</i>
	4. manje od jedne AJ od Sunca	D. Velika crvena pjega
	5. jednu AJ od Sunca	E. krateri na površini

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU SCHEME PODJELE SLUŽBENIH
DRŽAVNIH KARATA U HRVATSKOJ.**



3 **15.** U priloženu shemu podjele službenih državnih karata na listove u Hrvatskoj upišite mjerila geografskih karata koja nedostaju.

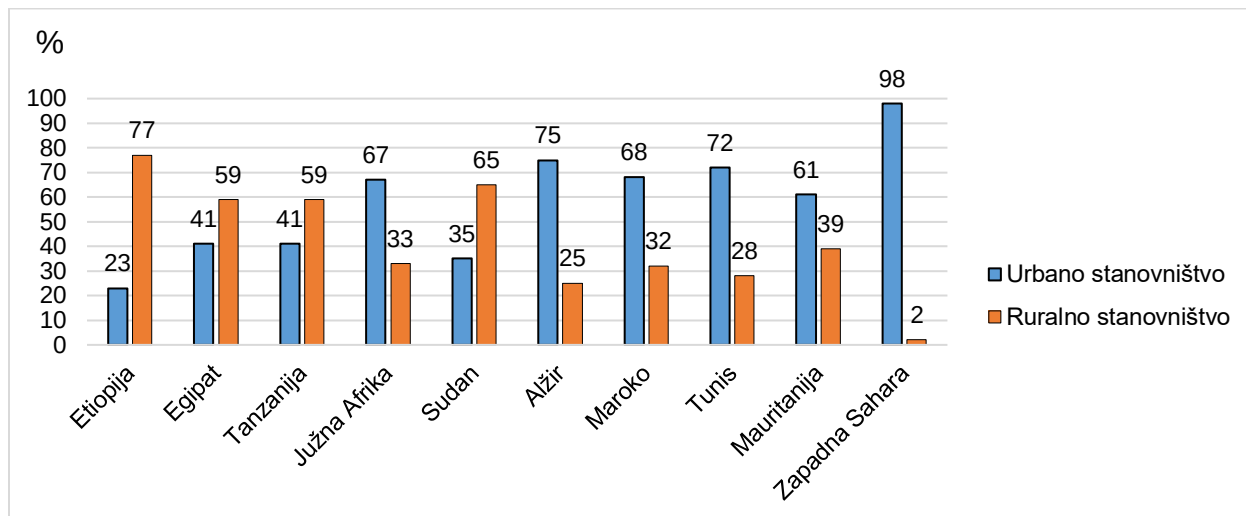
U priloženoj shemi zaokruži ona mjerila koja se uz mjerilo 1: 25 000 primjenjuju u izradi topografskih detaljnih karata u listovima s pomoću snimaka iz satelita ili iz zrakoplova.

Podcrtajte u priloženoj shemi ona mjerila topografskih karata čija ekvidistancija iznosi 20 m.

1 **16.** Puno je ime državne upravne organizacije odgovorne, među ostalim, i za izradu državnih karata Hrvatske _____.

1 **17.** Iz priložene sheme prepisite ona mjerila u kojima se mogu izrađivati topometrijske karte.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA O UDJELIMA URBANOGA I RURALNOGA STANOVNIŠTVA ODABRANIH DRŽAVA AFRIKE.



3

18. Koliko iznosi udio urbanoga stanovništva u državi koja je najveći proizvođač kave u Africi?

Koliko iznosi udio ruralnoga stanovništva u državi u kojoj je jedan od službenih jezika afrikaans?

Koliko iznosi prosječni udio ruralnoga stanovništva u državama Sjeverne Afrike?

Rezultat zaokružite na cijeli broj.

Prostor za računanje

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA TEKSTA I
GEOGRAFSKE KARTE.**

Litosfera nije jedinstvena cjelina, već je razlomljena na desetak velikih i više manjih dijelova koje nazivamo litosferne ploče. Te ploče „plutaju” na djelomično rastaljenom sloju ispod sebe. Na mjestima gdje se ploče dodiruju nalaze se granice ploča. Postoje tri osnovna tipa granica. Obilježja jedne od njih su: može razdvajati dvije oceanske i dvije kontinentske ploče, stvara se nova kora, izražena je vulkanska aktivnost, pod morem nastaju podmorski hrptovi. To su mjesta gdje se Zemljina kora stalno obnavlja i širi.

3

19. Koji je tip granica litosfernih ploča opisan u priloženom tekstu? _____

Koji je naziv za gornji dio Zemljina plašta na kojemu plutaju litosferne ploče? _____

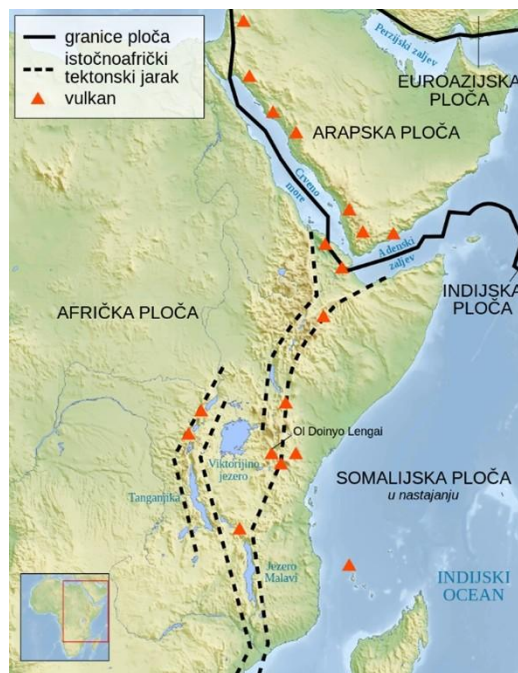
Koje je ime i prezime znanstvenika koji je tvrdio da su kontinenti nekada bili spojeni u jednu cjelinu (Pangeu) i da su se kasnije razdvojili? _____

3

20. Koji je tip granice litosfernih ploča prikazan na priloženoj geografskoj karti?

Sudaranjem kojih dviju litosfernih ploča vidljivih na priloženoj geografskoj karti nastao je planinski masiv Zagros?

Koji je naziv drugog po dubini jezera na svijetu (1436 m) nastalog između Afrike i Somalijske litosferne ploče?



POSLJEDNJA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU FOTOGRAFIJA AZIJSKIH GRADOVA.



1



2



3



4

1

21. Kojim je brojem označena fotografija azijskoga grada s najmanjom godišnjom količinom padalina među prikazanim gradovima? _____

Koje je ime toga grada? _____

2

22. Kojim je brojem označena fotografija najmnogoljudnijeg grada Kine? _____

Koje je ime toga grada? _____

Koje je ime vulkana, simbola grada, prikazanoga na fotografiji označenoj brojem 1?
